

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/81/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819201310
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819201310.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. K. Ž.W., L.. XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh starej matky W. I., L.. XX.X.XXXX, trvale bytom C.. O.. Š. XXXX, E. L. P., za účasti rodičov, matky T. I., L.. XX.X.XXXX, trvale bytom C.. O.. Š. XXXX, E. L. P., otca O. Ž., L.. X.X.XXXX, trvale bytom N. X, toho času I. P. XX, T. a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého K.Á. Ž., L.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti W. I., L.. XX.X.XXXX, bytom C.. O.. Š. XXXX, E. L. P., ktorá je o p r á v n e n á a p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia.

II. P r á v o maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok má iba v b e ž n ý c h veciach.

III. Z a v ä z u j e rodičov platením výživného na maloletého K. Ž., L.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n n ý platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého K. Ž. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka dieťaťa je jej dcéra, s ktorou býva v spoločnej domácnosti a finančne jej vypomáha. Otec maloletého opustil matku a syna a o maloletého K. nejaví žiaden záujem. Maloletý K. bol matke odobratý z dôvodu požitia omamných látok. Jej vnuk sa teraz nachádza v detskom domove vo E. L. P.. Navrhovateľka ako stará matka je ochotná a schopná postarať sa o maloletého. Jej dcéra súhlasí s takýmto riešením, podrobí sa potrebnému liečeniu a nájde si prácu.

2. Matka s návrhom starej matky súhlasila.

3. Otec maloletého dieťaťa sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil.

4. Kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou doporučili návrhu starej matky vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to lustráciou v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/244/2018 a zistil tento skutkový stav veci :

6. V konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 8P/244/2018 sa rieši otázka úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému K. Ž.. V priebehu tohto súdneho konania bolo uznesením sp.zn.8P/244/2018 zo dňa 12.4.2019 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil rodičom T. I., L.. XX.X.XXXX a O.S. Ž., L.. X.X.XXXX povinnosť odovzdať maloletého K. Ž.W., L.. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. L. P.. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že u oboch rodičov neboli splnené predpoklady zabezpečenia potrebnej osobnej starostlivosti maloletému synovi. Rodičia priznali užívanie omamných látok.

7. Navrhovateľka vo výpovedi uviedla, že má záujem postarať sa o maloletého vnuka K.. Je zdravotne spôsobilá poskytovať dieťaťu potrebnú starostlivosť, je plne spôsobilá na právne úkony, má zabezpečené vhodné bytové podmienky. Toho času pracuje ako živnostníčka v Rakúsku. Ak jej bude maloletý vnuk Damián zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, živnosť preruší a bude dieťaťu poskytovať potrebnú osobnú starostlivosť. Býva s dcérou- matkou maloletého K. v spoločnej domácnosti. Počas obdobia, čo je maloletý v starostlivosti Centra pre deti a rodiny vo Vranove nad Topľou, tohto pravidelne navštevujú. K. sa im veľmi teší.

8. Matka vo svojej výpovedi potvrdila, že toho času súhlasí so zverením maloletého syna do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky. V súčasnosti nie je iná možnosť a ona je rada, že mama je ochotná sa o jej syna postarať. O maloletého K. matka prejavuje pravidelný záujem, stretáva sa s ním, trávia spolu čas. Matka absolvuje pravidelné sedenia u psychologičky a psychiatricky C.. O.. Na kontroly chodí každé dva týždne a pani doktorka ju aj predvoláva na náhodné testy. Zatiaľ mala vždy dobré výsledky. Matka je evidovaná na úrade práce, bude jej priznaná dávka v hmotnej núdzi. Aktívne si hľadá prácu. Otec o maloletého K. nijako neprejavuje záujem, matka s ním nie je v žiadnom kontakte.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý K. Ž., L.. XX.XX.XXXX pochádza z družného vzťahu rodičov, T. I., L.. XX.X.XXXX a O. Ž., L.. X.X.XXXX. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, preto sa matka podaním návrhu na súd domáhala úpravy rodičovských práv a povinností. Toto konanie bolo odročené, keďže na základe novozistených okolností bolo maloleté dieťa neodkladným opatrením súdu zo dňa 12.4.2019 dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. L. P.. Dôvodom vyňatia maloletého dieťaťa z rodinného prostredia bolo podozrenie z užívania drog na strane matky a časté návštevy drogovovo závislých ľudí v byte matky, ktorá týmto svojim konaním vystavovala dieťa možnému ohrozeniu na zdraví a živote a nedokázala tak zabezpečiť bezpečné a harmonické prostredie pre všestranný vývin maloletého dieťaťa. Maloletý K. je od 15.4.2019 na základe uznesenia súdu zo dňa 12.4.2019 dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. L. P.. Je umiestnený v profesionálnej rodine. Matka spolu so starou matkou dieťa pravidelne v zariadení navštevujú. Maloletý bol asi 4 krát uvoľnený na víkendový pobyt do starostlivosti starej matky W. I., ktorá od začiatku prejavuje veľký záujem o jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka spočiatku odmietala spoluprácu s úradom práce, toho času je badať zlepšenie. Matka je pokojnejšia a naklonená spolupráci. Priznala užívanie pervitínu a dobrovoľne vyhľadala psychiatrickú ambulanciu C.. C. O. vo Vranove nad Topľou, kde podstupuje liečbu. Má prisľúbenú prácu ako čašníčka. Stará matka zatiaľ stále pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku, svoju pracovnú činnosť plánuje prerušiť. Bytové podmienky sú vhodné pre pobyt maloletého dieťaťa. Stará matka býva s matkou v dvojizbovom byte na C..O..Š. E. E. L. P., ktorý je štandardne zariadený a vybavený.

10. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že matka dieťaťa nie je evidovaná ako zamestnanec ani SZČO, otec bol naposledy vedený ako zamestnanec v spoločnosti O. T. D.. D. O..M.. v období od 15.3.2019 do 30.4.2019. V súčasnosti nie je evidovaný ako zamestnanec ani ako SZČO.

11. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

16. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je v jeho najlepšom záujme. Otec o syna nejaví záujem, nestretáva sa s ním, finančne na jeho výživu neprispieva. Matka priznala problémy s užívaním drog, dobrovoľne sa podrobuje potrebnej liečbe a toho času ešte nepreukázala, že je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletému synovi tak, aby to bolo v záujme jeho zdravého fyzického aj psychického vývoja. Stará matka prejavila záujem a ochotu postarať sa o maloletého vnuka, s ktorým má vytvorený blízky citový vzťah. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí, a to nielen v čase, keď súd toto výchovné opatrenie vyslovuje, ale aj počas celého výkonu tejto náhradnej starostlivosti. Stará matka spĺňa zákonné predpoklady pre zverenie maloletého K.L. do náhradnej osobnej starostlivosti. Je plne spôsobilá na právne úkony, súdne trestaná nebola, má zabezpečené vhodné bytové podmienky, ku vnukovi má vytvorený kladný citový vzťah. S prihliadnutím na zistený skutkový stav, správy kolízneho opatrovníka, súd v záujme dieťaťa návrhu starej matky vyhovel a zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V rozhodnutí súd vymedzil navrhovateľke rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

23. Podľa hore uvedených zákonných ustanovení súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti musí určiť rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti. Keďže v zmysle lustrácie v Sociálnej poisťovni rodičia nie sú zamestnaní ani nevykonávajú živnostenskú činnosť, súd ich zaviazal platením výživného na maloletého syna v minimálnom rozsahu, t.j. v súčasnosti 28,79 eur. Zákon o rodine stanovuje minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na príjem. Určenie výživného pod túto minimálnu hranicu nie je možné. Výživné sú rodičia povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.